
LITERATUURBESPREKING

Wat levert nu ambulantisering van GGZ-hulp op?

J. Dekker

Het Amsterdamse Sociaal Psychiatrisch Diensten Centrum, een vergelijkend onderzoek naar een multi-functionele eenheid en de reguliere 24-uurs zorg. Uitg. Psychiatrisch ziekenhuis Amsterdam / Van Gorcum 1996, 224 blz. ISBN 90-232-3164-3

Wat levert nu ambulantisering van GGZ-hulp op? Is er werkelijk verschil in kwaliteit van zorg tussen een klinische opname en een opname-voorkomende dagbehandeling? En wat zeggen de cliënten en familieleden over opnamevoorkomende, sociaal psychiatrische begeleiding?

Vooraf bij zorg aan mensen met langdurige psychiatrische problemen, komen de laatste tijd ook geluiden naar voren dat veel mensen eigenlijk opgenomen zouden moeten worden en dat een ambulante aanpak alleen maar mensenwaardige situaties in stand houdt. Kortom een ambulante aanpak kent ook z'n grenzen en ambulante hulpverleners moeten er voor waken geen onnodig leed in stand te houden door mensen niet op te willen nemen.

Dit zijn geluiden, zo niet heersende gedachten, en gelukkig is er een boek van de Amsterdamse onderzoeker J. Dekker, die op een aantal vragen omtrent extramuraliseren van zorg een inhoudelijk onderbouwd antwoord probeert te geven. Gezien de vele tabellen die het boek rijk is, heeft hij de nodige zaken onderzocht. Het betreft hier een vergelijking tussen een reguliere 24-uurs klinische voorziening buiten de stad en een Multi Functionele Eenheid

(MFE) in het centrum van Amsterdam. Met meer precisie, een opname afdeling van Provinciaal Ziekenhuis te Santpoort (PZS) en het Sociaal Psychiatrisch Diensten Centrum (SPDC). Het SPDC is een van de eerste MFE's in ons land, in 1988 is men gestart met haar activiteiten.

Het boek kent een logische opbouw door in eerste instantie de dagbehandeling in een breed internationaal kader te plaatsen van waaruit de Nederlandse en Amsterdamse situatie wordt belicht. Specifiek gaat Dekker in op het SPDC en Santpoort. Al met al wordt hier veel aandacht aan besteed en had een beknopte opsomming van al deze feiten (want die staan er volop in) de leesbaarheid vergroot. Uiteindelijk tracht de schrijver de aan het begin van dit verhaal genoemde vragen en gedachten, wetenschappelijk onder te brengen in de volgende vragen:

- nemen beide voorzieningen a-select op en halen beide dezelfde doelgroep in huis?
- in welke mate initiëren beide voorzieningen opnamevervangende dagbehandeling?
- wat is de effectiviteit van de beide vormen van hulpverlening?

Om de lezer nieuwsgierig te maken naar de antwoorden, zal ik er een aspect uithalen. Het blijkt dat er minder agressie en dwang voorkomt in het SPDC en dat de mensen daar minder vroegtijdig vertrekken in vergelijking met de kliniek te Santpoort. Zo staan er in het boek een groot aantal feiten en onderbouwde wetenswaardigheden.

Dekker heeft z'n hart in de chronische psychiatrie liggen, gezien de geestdrift die uit het boek spreekt. Het boek is helder van opzet en laat aan de werkers in de (langdurige) psychiatrie zien wat er op ambulant terrein mogelijk is. Dat kan veel collegae in het vak inspiratie geven.

Een andere opmerking die over het boek gemaakt kan worden is het abstracte karakter van het boek. Er wordt veel in beschreven, veel analyses gegeven en feiten vermeld, waardoor degene die wil weten *hoe er in de praktijk concreet gewerkt wordt* minder aan z'n trekken komt.

Wellicht een uitdaging voor de schrijver en zijn Amsterdamse collegae om hier

nog eens over te berichten, maar dat valt begrijpelijkerwijs buiten de reikwijdte van dit boek.

Het boek kent een aantal taaie stukken, vooral daar waar het meetinstrumentarium van het onderzoek besproken wordt, maar geeft daarentegen veel feiten. Voor mensen die zich met de langdurige zorg in de psychiatrie bezighouden is het een boek waar ze zeker kennis van moeten nemen. Het boek bevat een aantal feiten over het verschil tussen ambulante en klinische zorg.

Gerard Lohuis